

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

26 MAART 1998

WETSVOORSTEL

**betreffende het kosteloos of
gedeeltelijk kosteloos optreden
van advocaten**

AMENDEMENT

**Nr. 89 VAN DE HEREN LANDUYT EN
VANDENBOSSCHE**

(subamendement op amendement nr. 80)

Art. 3

**In het voorgestelde artikel 508¹, het punt 1°
vervangen door de volgende bepaling :**

*«1° juridische eerstelijnsbijstand : de juridische
bijstand die verleend wordt in de vorm van prakti-
sche inlichtingen, juridische informatie, een juri-
disch advies of de verwijzing naar een gespeciali-
seerde instantie of organisatie;».*

VERANTWOORDING

De tekst van amendement nr. 80 is te minimalistisch :

– de woorden «die beperkt blijft tot» zijn niet neu-
traal en geven een veel te beperkende indruk. De
voorgestelde tekst, die geïnspireerd is op de
regeringstekst, en die de woorden «in de vorm van»

Zie:

- 549 - 95 / 96:

– N° 1 : Wetsvoorstel van de heren J.-J. Viseur, Vandeurzen,
Beaufays en Mevr. de T'Serclaes.

– N° 2 tot 6 : Amendementen.

– N° 7 : Advies van de Raad van State.

– N° 8 tot 11 : Amendementen.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

26 MARS 1998

PROPOSITION DE LOI

**relative à l'intervention gratuite
ou partiellement gratuite
des avocats**

AMENDEMENT

N° 89 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE
(Sous-amendement à l'amendement n° 80)

Art. 3

**Dans l'article 508¹ proposé, remplacer le 1°
par la disposition suivante:**

*«1° aide juridique de première ligne: l'aide juri-
dique accordée sous la forme de renseignements pra-
tiques, d'information juridique, d'un avis juridique
ou d'un renvoi vers une instance ou une organisa-
tion spécialisée;»*

JUSTIFICATION

Le texte de l'amendement n° 80 est trop minimaliste:

– les termes «qui se limite à» manquent de neu-
tralité et sont beaucoup trop restrictifs. Le texte
proposé, qui s'inspire du texte du gouvernement,

Voir:

549 - 95 / 96:

– N° 1 : Proposition de MM. J.-J. Viseur, Vandeurzen,
Beaufays et Mme de T'Serclaes.

– N° 2 à 6 : Amendements.

– N° 7 : Avis du Conseil d'Etat.

– N° 8 à 11 : Amendements.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

gebruikt is neutraal, en geeft geen aanleiding tot een verkeerde, beperkende interpretatie;

– de opsomming van de taken in de eerste lijn («inlichtingen, eerstelijnsadvies of - informatie») is te vrijblijvend geformuleerd, te minimaal en te onduidelijk. De terminologie die gebruikt werd door de regering is veel duidelijker en minder beperkend («juridische informatie, een juridisch advies»). Dit kan volledigheidshalve aangevuld worden met de opdracht tot het verstrekken van «praktische inlichtingen».

Nr. 90 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

(subamendement op amendement nr. 80)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 508³ de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) het punt 1° vervangen door de volgende bepaling : «1° de zitdagen voor juridische eerstelijnsbijstand van advocaten te organiseren en ervoor te zorgen dat die diensten indien nodig worden gedecentraliseerd;»;

B) het punt 2° aanvullen met de volgende zin : «De commissie kan hierover overeenkomsten afsluiten met die organisaties;».

VERANTWOORDING

A) De taak van de commissie is ruimer dan enkel erop toe te zien («veiller à la tenue») dat er continudiensten gehouden worden. De commissie draagt de verantwoordelijkheid voor de gehele organisatie van de continudiensten. Het komt de commissie dus toe om actief te «organiseren». Zie voor de betekenis van het woord organiseren de definitie zoals gegeven in Van Dale : «zodanig regelen dat verschillende onderdelen van iets (III) goed samenwerken» of «regelen, tot stand brengen». De commissie mag er zich niet toe beperken om aan de kant te staan toekijken of de balie de continudiensten al dan niet organiseert.

B) Voor de duidelijkheid lijkt het aangewezen om te preciseren dat de commissie de opdracht en de bevoegdheid heeft om zowel de samenwerking tussen de diverse organisaties inzake juridische eerstelijnsrechtsbijstand te bevorderen, als om zelf overeenkomsten te sluiten met die organisaties. Dit laatste kan zeer nuttig zijn om de doorverwijzing van de continudiensten naar de gespecialiseerde organisaties te regelen of om de doorverwijzing tussen de diverse organisaties te regelen.

et qui reprend les termes «sous la forme de», est neutre et ne donne pas lieu à une interprétation erronée et limitative;

– l'énumération des tâches de première ligne («information, premier avis ou premier conseil») est formulée de manière trop informelle, est trop restrictive et confuse. La terminologie utilisée par le gouvernement est beaucoup plus claire et moins restrictive (information juridique, renseignement juridique). Par souci d'exhaustivité, nous proposons d'y ajouter l'octroi de renseignements pratiques.

N° 90 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 80)

Art. 3

A l'article 508³ proposé, apporter les modifications suivantes:

A) remplacer le point 1° par la disposition suivante: «1° d'organiser les permanences d'aide juridique de première ligne assurées par des avocats et de veiller à leur décentralisation en cas de besoin;»;

B) compléter le point 2° par la phrase suivante:«La commission peut, à cette fin, conclure des conventions avec ces organisations;».

JUSTIFICATION

A) La mission de la commission ne se résume pas à «veiller à la tenue» de permanences. La commission est responsable de toute l'organisation des permanences. Il lui incombe donc de les «organiser» activement. Cf., à ce propos, la définition que *Le Nouveau Petit Robert* donne du verbe «organiser»: «doter d'une structure, d'une constitution déterminée, d'un mode de fonctionnement. *Organiser les parties d'un ensemble.* agencer, articuler, disposer, ordonner, structurer.»; ou encore «orchestrer, coordonner». La commission ne peut se contenter d'observer passivement si le barreau organise les permanences.

B) Il paraît souhaitable, dans un souci de clarté, de préciser que la commission est chargée et a le pouvoir non seulement de promouvoir la coordination entre les diverses organisations qui assurent l'aide juridique de première ligne, mais aussi de conclure elle-même des conventions avec ces organisations. Cette faculté peut s'avérer très utile pour régler le renvoi à des organisations spécialisées au départ des permanences ou pour organiser le renvoi d'une organisation à une autre.

Nr. 91 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

(subamendement op amendement nr. 80)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 508⁶, eerste lid, de woorden «en die welke hun beroep regelen» weglaten.

VERANTWOORDING

Het is enerzijds ongrondwettig en anderzijds volkomen overbodig om bij de verplichting om een jaarverslag op te stellen te verwijzen naar de beroepsregels van de advocaten.

Ongrondwettig omdat de beroepsregels vastgesteld kunnen worden door de Nationale Orde van de Advocaten, en omdat het enkel aan de wetgever komt om af te wijken van wetgevende bepalingen. Het is ongrondwettig dat de wetgever aan de Nationale Orde de bevoegdheid zou geven een wettelijke plicht op enige wijze te beperken.

Overbodig omdat, indien er een specifieke wettelijke beroepsregel bestaat of ingevoerd zou worden in dit verband de regel van de «lex specialis derogat generalis» speelt.

Nr. 92 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

(subamendement op amendement nr. 80)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 508⁸, tweede lid, tussen de woorden «in artikel» en «508⁷» de woorden «508⁵, § 1, en» invoegen.

Nr. 93 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

(subamendement op amendement nr. 80)

Art. 3

In de voorgestelde tekst van artikel 508¹⁵, § 2, tweede lid, het woord «hoger» weglaten.

VERANTWOORDING

Het beroep bij de arbeidsrechtbank betreft geen (gevoen) rechtsmiddel van hoger beroep tegen een gerechtelijke beslissing, maar is integendeel een wijze van rechtsingang tegen een niet gerechtelijke beslissing omtrent een subjectief recht.

N° 91 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE
(Sous-amendement à l'amendement n° 80)

Art. 3

A l'article 508⁶, alinéa 1er, supprimer les mots «et de celles qui gouvernent leur profession».

JUSTIFICATION

Il est à la fois anticonstitutionnel et parfaitement inutile de faire référence, dans le cadre de l'obligation d'établir un rapport annuel, aux règles régissant la profession d'avocat.

Anticonstitutionnel, parce que ces règles peuvent être fixées par l'Ordre national des avocats et qu'il appartient au seul législateur de déroger à des dispositions légales. Il serait anticonstitutionnel que le législateur confère à l'Ordre national le pouvoir de limiter de quelque manière que ce soit une obligation légale.

Inutile parce que, si une règle professionnelle *légale* spécifique existait ou était instaurée, il y aurait application de la règle *lex specialis derogat generalis*.

N° 92 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE
(Sous-amendement à l'amendement n° 80)

Art. 3

Dans l'article 508⁸, alinéa 2, proposé, remplacer les mots «à l'article 508⁷» par les mots «aux articles 508⁵, §1er, et 508⁷».

N° 93 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE
(Sous-amendement à l'amendement n° 80)

Art. 3

Dans le texte néerlandais de l'article 508¹⁵, §2, alinéa 2, proposé, supprimer le mot «hoger».

JUSTIFICATION

Le recours introduit auprès du tribunal du travail ne constitue pas une voie de recours (ordinaire) contre une décision de justice, mais constitue au contraire un moyen de se pourvoir en justice contre une décision extrajudiciaire concernant un droit subjectif.

Nr. 94 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

(subamendement op amendement nr. 80)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 508₂₀, § 1, eerste lid, de woorden *«met name wanneer de rechtzoekende voordeel heeft gehaald uit het optreden van de advocaat, zodanig dat, mochten die omstandigheden hebben bestaan op de dag waarop de gedeeltelijk of volledige kosteloze juridische tweedelijnsbijstand werd aangevraagd, die bijstand hem niet zou zijn toegekend»* **weglaten.**

VERANTWOORDING

Deze woorden zijn overbodig. De algemene regel zoals vervat in het eerste deel van het eerste lid van § 1 van het artikel omvat alle hypothesen, inclusief het geval dat de financiële situatie van de betrokkene wordt gewijzigd door het behalen van een voordeel uit een veroordeling of uit een andere oplossing van een geschil.

Indien deze zin niet zou weggelaten worden, bestaat het gevaar dat de algemene regel uit het eerste deel van de alinea beperkt zou worden tot het geval zoals gespecificeerd in het tweede deel van de zin.

R. LANDUYT
D. VANDENBOSSCHE

N° 94 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE
(Sous-amendement à l'amendement n° 80)

Art. 3

Dans l'article 508²⁰, §1er, alinéa 1er, supprimer les mots *«notamment parce que le justiciable a tiré profit de l'intervention de l'avocat, de manière telle que si ces conditions avaient existé au jour de la demande d'aide juridique de deuxième ligne partiellement ou entièrement gratuite, celle-ci ne lui aurait pas été accordée».*

JUSTIFICATION

Ces mots sont superflus. La règle générale énoncée dans la première partie de l'alinéa 1er du §1er englobe toutes les hypothèses, y compris le cas où la situation financière de l'intéressé s'est modifiée parce qu'il a tiré profit d'une condamnation ou de tout autre règlement d'un litige.

Si l'on maintenait ce membre de phrase, on risquerait de limiter la règle générale énoncée dans la première partie de l'alinéa au cas spécifié dans la deuxième partie de la phrase.